

ЛИТЕРАТУРЕНЪ

Периферия

Брой 6

СЕДМИЧНИКЪ ЗА КРИТИКА

Год. 1

Редакторъ: З. П. Търнинъ

СОФИЯ, 27 ФЕВРУАРИЙ 1941 г.

Броя 2 лева

ОДЪРЖАНИЕ: ДИМИТЪРЪ МИТРЕВЪ — Позиции на реалистичната критика; Н. НЕДЕВЪ — За упадъка на българската драма; Стихотворения отъ Б. РАЙНОВЪ и Н. ЙОНКОВЪ; ИВ. ЯРЖЕНТИНСКИ — Чорбаджийско магаре; Критика отъ ИВ. СТРАХИНОВЪ и др.

ПОЗИЦИИ НА РЕАЛИСТИЧНАТА КРИТИКА

ДИМИТЪРЪ МИТРЕВЪ

Развитието на съвременния художественъ реализъмъ, който съ смѣлитъ стъпки на своитѣ творци прокарва новъ пѣтъ въ днешната ни литература, изтика на преденъ планъ ролята и значението на реалистичната критика. Повишеното обществено значение на тая критика се наложи не само като естествена и необходима последица отъ устремния ходъ въ развитието на художествено-реалистичната литература, но до голѣма степенъ и отъ самитѣ конкретни условия, при които работятъ писателитѣ-реалисти. Презъ последнитѣ години критицитѣ-реалисти се издигнаха като рѣководенъ факторъ, който критикува и поставя на обсъждане творчеството на писателитѣ-реалисти и опредѣля тенденциитѣ въ развитието на художествено реалистичната литература.

Застанала на своитѣ ярки обществени становища и ясни разбирания за изискванията на конкретния политико-общественъ моментъ, възприела здравото наследство на нашитѣ литературни критици-класици, реалистичната критика поставя на строго преоценка практическитѣ похвати и теоритическитѣ позиции на критиката отъ миналото.

Опирайки се върху принципното разбиране, че обществено-идейната страна въ изкуството опредѣля въ единството между съдържанието и формата на художественото произведение неговата първична и решаваща роля, критицитѣ-реалисти откриватъ фронтъ срещу щабовѣтъ на естетичния формализъмъ и литературната безпринципностъ. Отричайки по начало идеята за самоцелното и самоценно изкуство, тѣ се явяватъ решително противъ тезата за вулгарното социологизаторство и грубата тенденциозностъ въ литературата. Въ процеса на задълбоченъ и конкретенъ анализъ на художественото произведение, реалистичната

критика разкрива литературно-обществената същностъ и художествената особеностъ въ творчеството на даденъ писателъ. Отъ друга страна, съпоставянето на този анализъ съ останалото творчество на писателя и решаващитѣ направления въ литературата на даденъ исторически моментъ, разкрива дълбоката принципностъ на нашата реалистична критика. Въ всичко това, взето въ неразривна връзка съ отношението на критицитѣ-реалисти къмъ проявитѣ на цѣлокупния литературенъ животъ опредѣля съдържанието на една реалистична литературна политика.

Въпрѣки нѣкои залитания и погрѣшни уклони, литературната политика на реалистичната критика отбелязва единъ пѣтъ съ ясно очертани позиции. Опититѣ на известни „стрелци изъ засада“ да превзематъ калето отъ вътре и да измѣнятъ борческата насока въ развитието на художествено-реалистичната литература, не само не постигнаха гонимата цель, но допринесоха твърде много за изясняването на позициитѣ.

Проявитѣ на бѣгство и отстъпление отъ изпълнението на гражданския дългъ на писателя и зачестилитѣ атаки на прикрити и явни стрелци предизвикватъ твърде интересни и важни размишления. Реалистичната критика ще излѣзе съ вѣрно заключение отъ тия размишления само, когато ориентира усилията на своето теоретическо и практическо дѣло върху ония страни на литературната политика, които изискватъ не само затвърдяването на позициитѣ, но и по-вече обективностъ и критичностъ въ взаимоотношенията и творческитѣ възможности на реалистичнитѣ писатели. По тоя начинъ, реалистичната критика ще разреши най-конкретнитѣ литературни задачи на днешния исторически моментъ.

ИНСТИТУТЪ
ЛИТЕРАТУРЪ